

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KONTROLIERIUS

PAŽYMA DĖL X SKUNDO PRIEŠ MARIJAMPOLĖS PATAISOS NAMUS

2020-07-13 Nr. 4D-2019/1-1047
Vilnius

SKUNDO ESMĖ

1. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius gavo X (toliau vadinama – Pareiškėjas) skundą (toliau vadinama ir – Skundas) dėl Vilniaus pataisos namų (toliau vadinama – Vilniaus PN) pareigūnų veiksmų (neveikimo) neleidžiant naudotis barzdos kirpimo mašinėle, esant sveikatos problemoms.

2. Skunde nurodoma:

Pareiškėjas į Vilniaus PN atsivežė barzdos kirpimo mašinėlę, tačiau ja nesinaudojo, nes lankydavosi kirpykloje. Perkeliant Pareiškėją į kitą būrį, buvo atlikta krata ir barzdos kirpimo mašinėlė paimta bei padėta saugoti į sandėlį, nes pareigūnai nenustatė, kad ji priklauso Pareiškėjui. Skutimosi peiliukų Pareiškėjas naudoti negali, nes turi sveikatos problemų – stipriai beria veido odą.

3. Pareiškėjas prašo ištirti Skunduose nurodytas aplinkybes.

TYRIMAS IR IŠVADOS

Tyrimui reikšmingos faktinės aplinkybės

4. Seimo kontrolierius 2019 m. rugpjūčio 23 d. raštu Nr. 4D-2019/1-1047/3D-2120 kreipėsi į Vilniaus PN prašydamas paaiškinti Skunde nurodytas aplinkybes.

Vilniaus PN 2019 m. rugsėjo 19 d. atsakymu Nr. 9-10351 Seimo kontrolierių informavo:

4.1 „2019-06-20 Pareiškėjas kreipėsi į Vilniaus PN su prašymu Nr. 29(1)-443 dėl barzdos kirpimo mašinėlės grąžinimo“ (šios ir kitų citatų kalba netaisyta).

4.2. „Pareiškėjui į jo 2019-06-20 prašymą buvo atsakyta 2019-07-11 Nr. 42-2597.“

4.3. „Pareiškėjo asmens sveikatos kortelėje įrašų apie kreipimąsi dėl odos bėrimų ir taikyto gydymo nėra.“

4.4. „Pareiškėjui yra sudarytos sąlygos kartą per mėnesį pasinaudoti kirpėjo paslaugomis.“

5. Vilniaus PN Seimo kontrolieriui pateikė 2019-07-11 atsakymo Nr. 42-2597 Pareiškėjui dėl barzdos kirpimo mašinėlės kopiją.

Atsakyme nurodyta, kad 2019-06-13, tikrinant Pareiškėjo asmeninius daiktus, buvo rasta

barzdos kirpimo mašinėlė, kuri nėra registruota Pareiškėjo vardu, kadangi 2018-01-25, Pareiškėjui atvykus į Vilniaus PN, jis neturėjo jokių elektros prietaisų (2018-01-25 protokolas dėl nuteistųjų asmens kratos Nr. 50-734).

Be to, Pataisos įstaigų vidaus tvarkos taisyklių 3 priede „Nuteistojo pasimatymų, gautų pašto bei perduodamų siuntinių ir smulkiųjų paketų su spauda apskaitos kortelė“, VII skyriuje „Elektros prietaisų ir kitų daiktų apskaita“, jokių įrašų apie Pareiškėjui perduotus elektros prietaisus nėra.

Atsižvelgiant į tai, Vilniaus PN padarė išvadą, kad barzdos kirpimo mašinėlė Pareiškėjui nepriklauso ir jam gražinta nebus. Atsakyme nurodyta ir rašto apskundimo tvarka.

Tyrimui reikšmingos teisės aktų nuostatos

6. Pataisos įstaigų vidaus tvarkos taisyklėse (negalioja nuo 2020-01-22) (toliau vadinama ir – Vidaus tvarkos taisyklės, VTT) nustatyta:

„57. Priimtiems į pataisos įstaigą nuteistiesiems daroma asmens krata, o jų turimi daiktai ir reikmenys patikrinami. [...]. Maisto produktai, reikmenys ir kiti daiktai, kurie nenurodyti leidžiamų įsigyti ir turėti maisto produktų, būtiniausių reikmenų ir kitų daiktų sąraše [...] paimami. [...] paimti reikmenys ir daiktai saugomi pataisos įstaigos sandėlyje. Paimti iš nuteistųjų maisto produktai, reikmenys ir daiktai registruojami specialiaame žurnale (6 priedas) arba elektroninėje apskaitos (registracijos) sistemoje. Iš nuteistųjų paimti maisto produktai sunaikinami. Kiti paimti reikmenys ir daiktai saugomi pataisos įstaigos sandėlyje arba, esant nuteistojo rašytiniam prašymui, perduodami prašyme nurodytam artimajam giminaičiui, sutuoktiniui, sugyventiniui ar pataisos įstaigos direktoriaus leidimu – kitam asmeniui. Sandėlyje saugomi reikmenys ir daiktai [...].“

„Pataisos įstaigų vidaus tvarkos taisyklių 18 priedas
Nuteistiesiems leidžiamų įsigyti ir turėti maisto produktai, būtiniausių reikmenų ir kitų daiktų sąrašas

[...]	[...]	
3.	Higienos priemonės:	
[...] 3.5.	Saugūs skustuvai su nekeičiamais peiliukais	Išskyrus gaminius, kuriuose yra etilo alkoholio, acetono, ir aerosolinius gaminius

[...].“

Tyrimo išvados

7. Skunde Pareiškėjas nurodo, kad Vilniaus PN pareigūnas galimai neleido jam, turinčiam sveikatos (veido odos bėrimai) problemų, naudotis barzdos kirpimo mašinėle.

8. Priimtiems į pataisos įstaigą nuteistiesiems atliekama asmens krata, o jų turimi daiktai patikrinami. Nuteistiesiems, atvykus į pataisos namus, leidžiama turėti būtiniausių reikmenų ir kitų daiktų, kurie yra nurodyti Vidaus tvarkos taisyklėse, Nuteistiesiems leidžiamų įsigyti ir turėti maisto produktų, būtiniausių reikmenų ir kitų daiktų sąraše. Maisto produktai, reikmenys ir kiti daiktai, kurie nenurodyti Nuteistiesiems leidžiamų įsigyti ir turėti maisto produktų, būtiniausių reikmenų ir kitų daiktų sąraše, paimami. Paimti reikmenys ir daiktai saugomi pataisos įstaigos sandėlyje.

Iš Vilniaus PN pateiktos informacijos nustatyta: 2018-01-25, Pareiškėjui atvykus į Vilniaus PN, jis neturėjo barzdos kirpimo mašinėlės, nes, atliekant asmens kratą, jos tarp Pareiškėjo daiktų nerasta. Tai patvirtina 2018-01-25 protokolas dėl nuteistųjų asmens kratos (patalpos apžiūros) Nr. 50-734. Taip pat nėra duomenų apie artimųjų arba giminių Pareiškėjui perduotus elektros prietaisus

(„Nuteistojo pasimatymų, gautų pašto bei perduodamų siuntinių ir smulkiųjų paketų su spauda apskaitos kortelė“).

2019 m. birželio 13 d., atliekant Pareiškėjo asmens kratą, tarp daiktų buvo rasta barzdos kirpimo mašinėlė, kuri buvo paimta ir padėta į sandėlį saugoti, nes ji nėra įtraukta į Nuteistiesiems leidžiamų įsigyti ir turėti maisto produktų, būtiniausių reikmenų ir kitų daiktų sąrašą. Be to, Pareiškėjas negalėjo patvirtinti fakto, kad barzdos kirpimo mašinėlė yra jo nuosavybė, nes atvykęs nepateikė jos pareigūnams per asmens kratą.

Pareiškėjas Skunde nurodo, kad skusti barzdos kitais būdais negali, nes dėl to stipriai išberia veido odą. Vilniaus PN administracija pateikė informaciją, kad Pareiškėjo asmens sveikatos kortelėje įrašų apie kreipimąsi dėl odos bėrimų ir taikyto gydymo nėra.

Atsižvelgiant į tyrimo metu surinktą informaciją darytina išvada, kad aplinkybės dėl Pareiškėjo turimų sveikatos (veido odos bėrimų) problemų nebuvo patvirtintos.

Vilniaus PN informavo, kad Pareiškėjui, norint užtikrinti tinkamą asmens higieną, yra leidžiama kartą per mėnesį pasinaudoti kirpėjo paslaugomis. Iš to galima spręsti, kad Vilniaus PN yra sudarytos sąlygos Pareiškėjui pasinaudoti kirpėjo paslaugomis (taip pat ir apsikirpti barzdą).

9. Taigi, atsižvelgiant į pirmiau konstatuotas aplinkybes, darytina išvada, kad Pareiškėjo nurodytos aplinkybės dėl pareigūnų veiksmų, neleidžiant jam, turinčiam sveikatos problemų (veido odos dèrimai), naudotis barzdos kirpimo mašinėle, nebuvo patvirtintos, todėl Skundas yra **atmestinas**.

SEIMO KONTROLIERIAUS SPRENDIMAS

10. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 2 punktu, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius nusprendžia X Skundą dėl Vilniaus pataisos namų pareigūnų galimai neteisėtų veiksmų, neleidžiant naudotis barzdos kirpimo mašinėle, nepaisant jo turimų sveikatos problemų, **atmesti**.

Seimo kontrolierių Augustiną Normantą pavaduojanti
Seimo kontrolierė

Milda Vainiutė